

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou v právní věci

žalobce **N. A.**
nyní ve Vazební věznici Praha Pankrác
zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Čížinským
sídlem Varšavská 714/38, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2025, č. j. OAM-57/LE-LE05-D01-EX-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2025, č. j. OAM-57/LE-LE05-D01-EX-2025, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 140 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný zastavil řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný shledal žádost žalobce nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, neboť státem příslušným

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“ či „nařízení“), je Portugalská republika.

II. Žalobní body

2. Žalobce namítl, že v Kyrgyzstánu byl v období let 2017 až 2018 členem vlády tehdejšího premiéra, XY, a to předsedou vládního výboru pro informační technologie a spoje, následně se v roce 2019 stal generálním ředitelem kyrgyzské společnosti XY, největšího kyrgyzského poskytovatele internetových a televizních služeb. V roce 2023 kyrgyzská policie obsadila sídlo společnosti XY, převzala faktickou kontrolu nad touto společností a obvinila majitele společnosti a žalobce z trestné činnosti, která měla spočívat v kombinaci obřího krácení daní společností XY a praní špinavých peněz. Za toto byl žalobce v Kyrgyzstánu v nepřítomnosti odsouzen k 9 letům vězení. A společnost XY je nyní řízena managementem, který dosadila kyrgyzská vláda s odůvodněním, že kvůli daňovým nedoplatkům musela společnost XY do insolvence. Skutečným důvodem tohoto trestního stíhání byla však snaha současné kyrgyzské vlády převzít kontrolu nad společností XY, která má význam nejen finanční, nýbrž též politicko-strategický. Prostřednictvím společnosti XY lze provádět jednak cenzuru (zejména politicky nepohodlného) obsahu internetu pro uživatele v Kyrgyzstánu a současně lze jejím prostřednictvím též v případě občanských nepokojů/revolucí (k nimž v Kyrgyzstánu dochází každých několik let) internet vypnout, a tak koordinaci povstaleckého lidu ztížit. Žalobce se v uplynulých letech střetával se současnou kyrgyzskou vládou právě proto, že odmítal telefonické žádosti kyrgyzských tajných služeb, aby XY blokoval určité opoziční webové stránky, a požadoval k tomu soudní rozhodnutí. Společnost XY byla pod vedením žalobce rovněž jediným poskytovatelem internetu, který nevypnul internet během revoluční noci 5. 10. 2020, v jejímž důsledku se dostal k moci současný prezident Sadyr Džaparov.
3. Dne 5. 1. 2025 byl žalobce při svém turistickém pobytu v České republice (dále jen „ČR“) zadržen z důvodu mezinárodního zatykače Kyrgyzstánu a následně Městským soudem v Praze umístěn do předběžné vazby, ve které se nachází až doposud. Dne 11. 1. 2025 žalobce z obavy, aby nebyl vydán do Kyrgyzstánu, požádal ČR o mezinárodní ochranu, a to z důvodů dle § 12 písm. a), b) zákona o azylu, neboť jej Kyrgyzská republika pronásleduje za uplatňování politických práv a svobod, a to tím, že zahájila vykonstruované trestní stíhání. Též mu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu v případě vydání do Kyrgyzstánu hrozí v kyrgyzských věznicích mučení nebo jiné nelidské či ponižující zacházení.
4. Žalovanému bylo dne 10. 2. 2025 zasláno vyjádření s žádostí o aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III, navzdory skutečnosti, že ČR není příslušným státem, a to z důvodů, že v případě žalobce existují okolnosti, se kterými Dublinské nařízení zcela nepočítá, a to souběh azylového řízení s řízením extradicionálním. Došlo k souběžnému omezení osobní svobody v rámci předběžné vazby v extradicionálním řízení, přitom podle praxe soudů o extradici nelze rozhodnout, dokud není rozhodnuto o mezinárodní ochraně. Žalobce vyjádřil obavu, že pokud bude příslušným státem pro posouzení jeho azylové žádosti jiný stát EU, nepovede toto k propuštění z předběžné vazby ani k transferu do tohoto jiného státu, takže hrozí zacyklená patová situace, kdy na jedné straně bude Portugalsko

čekat na skončení českého extradičního řízení, aby mohlo začít své azylové řízení, a současně bude ČR čekat na výsledek zahraničního azylového řízení, aby mohla rozhodnout o extradici. Jedním z řešení této situace je například čl. 29 odst. 2 nařízení Dublin III, tedy že po roce nemožnosti přemístění do příslušného státu se ČR stane příslušnou k posouzení žádosti. Rozhodně však není smyslem zákona ani nařízení, aby v situacích, kdy je nemožnost přemístění jistá či pravděpodobná, došlo k tak zásadním průtahům ve vyřízení věci (a k dlouhé době potenciálního omezení osobní svobody) jen proto, že ČR neaplikuje čl. 17 Dublinského nařízení. Žalovaný se k meritu této námítky vůbec nevyjádřil, nejprve psal o absentující vazbách k ČR či o absenci humanitárních důvodů (které ani žalobce netvrdil) a následně uvedl, že on nemůže vyčkávat na výsledek extradičního řízení (čehož se žalobce rovněž nedomáhal). Tvzení, že azylové a extradiční řízení jsou na sobě zcela nezávislá, je pravdivé jen zčásti, neboť dle judikatury Ústavního soudu ČR nelze cizince vydat k trestnímu stíhání do cizího státu, dokud běží azylové řízení.

5. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, neboť věcně nereagovalo na podání ze dne 10. 2. 2025 ohledně užití čl. 17 nařízení Dublin III, ač dle judikatury je žalovaný povinen v případech, kdy otázka aplikaci čl. 17 Dublinského nařízení vyvstane, přezkoumatelně zdůvodnit, proč článek 17 Dublinského nařízení neaplikoval. Napadené rozhodnutí je i z věcného hlediska nepřiměřeně tvrdé, neboť odmítnutí aplikovat čl. 17 nařízení povede zřejmě k tomu, že žalobce bude v předběžné vazbě po dobu měsíců až let déle, než by v ní byl v případě, pokud by azylovou žádost vyřídila ČR.
6. Povinnost žalovaného zdůvodnit nevyužití diskrečního oprávnění dle čl. 17 nařízení vyplývá z judikatury, viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24: *„Diskrece je v právním státě vždy nějak omezena nebo vymezena, a není a nemůže být nelimitována, neboť v opačném případě by byl vytvářen prostor pro libovůli, která je nepřijatelná. Ani správní uvážení ohledně toho, zda bude aplikováno správní uvážení obsažené v čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III, tak nelze provádět zcela neomezeně. Pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvahu o aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III učinit. Případy hodné zvláštního zřetele nelze žádným vyčerpávajícím způsobem obecně popsat, přesto však v rámci nich jsou patrné dvě významnější skupiny, které lze typově charakterizovat: V první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k České republice, resp. Česká republika má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby České republice či pro jiný specifický vztah k ní). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné nařízení Dublin III typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla. V druhé z popsanych typových skupin případů je v první řadě na místě nejprve zkoumat, zda by tyto důsledky mohly skutečně s významnou pravděpodobností nastat, a pokud ano, zda stát příslušný dle nařízení může sám učinit opatření, která by zajistila ochranu žadatele před těmito důsledky. (...) Úvahu o tom, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění podle výše zmíněného ustanovení, je proto správní orgán povinen učinit a ve svém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem projevit jen tehdy, vyjdou-li v řízení najevo takové okolnosti, z nichž je patrné, že uvedené úvahy je v konkrétním případě třeba.“*
7. Stát vůči žalobci vznáší dva zcela protichůdné požadavky - jednak má zůstat v předběžné vazbě a čekat na to, až extradiční soudy o vydání rozhodnou, ale současně má odcestovat do Portugalska a tam se podrobit azylovému řízení (aby na základě tohoto portugalského

rozhodnutí pak mohly české soudy rozhodnout o extradici). Tato situace je vnitřně rozporná, a hrubě se tak přičí požadavku bezrozpornosti právního řádu.

8. Dále je třeba označit za nepřijatelné, pokud by osoba byla (delší dobu) omezena na své osobní svobodě pouze z důvodu, že jednotlivé složky veřejné moci ČR nejsou schopny nebo ochotny svou činnost koordinovat. V případě žalobce vyvstává potřeba, aby žalovaný a extradiční soudy koordinovaly svou činnost tak, aby obě řízení proběhla co nejrychleji a s co nejmenšími zásahy do práva na osobní svobodu. Jelikož ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalobce byl již delší dobu v předběžné vazbě, měl to být logicky právě žalovaný (a ne extradiční soudy, které o předběžné vazbě rozhodly mnohem dříve, než bylo vydáno napadené rozhodnutí), kdo si bude počínat tak, aby obě řízení byla koordinována. Logicky byl tedy povinen přijmout takové opatření, aby azylové řízení mohlo proběhnout během pobytu žalobce v předběžné vazbě. Tímto opatřením bylo využití diskrečního oprávnění. Tím, že žalovaný toto opatření nepřijal, porušil své povinnosti vyplývající z povahy demokratického právního státu.
9. Žalobce navrhl, aby mu soud udělil azyl, případně napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení a přiznal mu právo na náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, trval na správnosti vydaného rozhodnutí, žalobce nebyl nijak zkrácen na svých právech. Žalobci bylo uděleno schengenské vízum vydané dne 13. 7. 2023 německým zastupitelským úřadem v Biškeku v zastoupení pro Portugalskou republiku, platné do dne 19. 7. 2026 na 90 dnů délky pobytu s mnohonásobným vstupem, proto žalovaný aplikoval kritérium podle čl. 12 odst. 2 nařízení Dublin III.
11. Žalovaný požádal dne 5. 2. 2025 Portugalskou republiku o převzetí žadatele o udělení mezinárodní ochrany na své území a posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, dne 12. 2. 2025 obdržel informaci, že Portugalsko svou příslušnost k posouzení žádosti uznalo.
12. Žalobní námitka postrádá reálný základ. Za nepodloženou je třeba považovat domněnku, že ve věci mezinárodní ochrany musí rozhodnout pouze členský stát, v němž žadatel o mezinárodní ochranu požádal. Žalovaný v napadeném rozhodnutí poukázal na to, že žalobce na území nemá žádné vazby, není zranitelnou osobou a absentují i humanitární důvody podle čl. 17 odst. 2 nařízení. Poukázal rovněž na odlišnosti řízení o vydání k trestnímu stíhání podle mezinárodních právních předpisů a řízení o udělení mezinárodní ochrany a na potřebu včasného rozhodnutí o příslušnosti k posouzení podané žádosti o mezinárodní ochranu vzhledem ke stanoveným lhůtám. Žalobce své námitky konstruuje na spekulativních základech. Nelze pominout, že právě v souvislosti s řízením o vydání jeho osoby do Kyrgyzstánu pro účely trestního řízení, nikoli s řízením iniciovaným žádostí o mezinárodní ochranu, byl žalobce zadržen, vzat do předběžné vazby a umístěn do vazební věznice. Podání žádosti o mezinárodní ochranu nevylučuje pokračování řízení extradičního, jakkoli je třeba případné udělení mezinárodní ochrany ve výsledku respektovat. Průběh a výsledky obou řízení však předjímat nelze.
13. V souvislosti s aplikací čl. 17 nařízení žalovaný odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2016, č. j. 9 Azs 118/2016-36: „*Toto ustanovení představuje diskreční oprávnění členského státu, aby dle vlastního uvážení rozhodl o žádosti žadatele, aniž by k*

tomu byl příslušný. Jedná se tedy o výjimku ze závazných pravidel pro určení příslušnosti, jejíž užití je výlučně věcí uvážení členského státu, nikoli oprávněním žadatele o mezinárodní ochranu. Je na rozhodujících orgánech členského státu, zda tento procesní postup zvolí. Pokud tak neučiní a postupují podle standardních pravidel, není třeba, aby odůvodňovaly, proč k aplikaci čl. 17 odst. 1 nepřistoupily. Jak již bylo uvedeno, nejedná se o oprávnění žadatele, aby byla jeho žádost projednávána ve státě, ve kterém o mezinárodní ochranu požádal, ale o oprávnění členského státu ponechat si žadatele ve své jurisdikci (kromě rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2015, č. j. 49 Az 18/2015-48, na který odkazoval žalovaný, srovnej také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016-26).“

14. V usnesení ze dne 28. 7. 2016, č. j. 2 Azs 114/2016-33, pak Nejvyšší správní soud opětovně odkázal na svůj rozsudek ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016-26, v němž se obdobně uvádí, že pokud jde o aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III, uvedené ustanovení představuje diskreční oprávnění členského státu, aby dle vlastního uvážení rozhodl o žádosti žadatele, aniž by k tomu byl příslušný. Domnívá-li se stěžovatel, že pro jeho aplikaci splňuje důvody, Nejvyšší správní soud upozornil, že předmětné ustanovení žádné konkrétní důvody nestanovuje, a je skutečně na uvážení toho kterého členského státu, zda neuplatní v nařízení stanovená standardní pravidla a výjimečně rozhodne sám o žádosti žadatele, k níž není podle standardních pravidel příslušný. Není povinností správního orgánu v azylovém řízení odůvodňovat skutečnost, že podle čl. 17 nepostupoval, neboť, jak již bylo uvedeno, nejedná se o oprávnění žadatele, aby byla jeho žádost projednávána ve státě, ve kterém o mezinárodní ochranu požádal, ale o oprávnění členského státu ponechat si žadatele ve své jurisdikci.
15. Žalovaný měl za to, že napadené rozhodnutí ob stojí i ve světle žalobcem zmiňované judikatury a navrhl žalobu zamítnout.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
17. Soud si k návrhu žalobce obstaral vyjádření Městského státního zastupitelství v Praze, zda je v současné době možné přemístění žalobce do Portugalska. Podle vyjádření ze dne 2. 5. 2025, sp. zn. 1 KZM 1001/2025, ve věci žalobce vede Městské státní zastupitelství v Praze předběžné šetření dle § 92 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních“), na základě žádosti justičních orgánů Kyrgyzské republiky o vydání jmenovaného k trestnímu stíhání. Na základě této žádosti byl jmenovaný zadržen Policií ČR a následně vzat usnesením Městského soudu v Praze, sp. zn. Nt 401/2025, do předběžné vazby. S rozhodnutím žalobce nesouhlasil, stížnost byla usnesením Vrchního soudu v Praze zamítnuta. Poté požádal o propuštění z předběžné vazby na svobodu. Této žádosti nebylo ze strany státního zastupitelství vyhověno a byla postoupena k rozhodnutí soudu ke sp. zn. Nt 401/2025. Městský soud v Praze žádost zamítl a jmenovaného ponechal v předběžné vazbě. Stížnost do tohoto rozhodnutí Vrchní soud v Praze rovněž zamítl. Státní zástupkyně Městského státního zastupitelství, Městský soud v Praze i Vrchní soud v Praze nadále shledávají důvody pro ponechání žalobce v předběžné vazbě. V současné době jsou Městským státním

zastupitelstvím v Praze shromažďovány potřebné podklady pro podání návrhu dle § 95 odst. 1 zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. V rámci vydávacího řízení, kdy se žalobce nachází v předběžné vazbě, jej nelze pro potřeby azylového řízení přemístit mimo území ČR.

18. Podle čl. 3 odst. 1 věty druhé nařízení Dublin III *žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.*
19. Podle čl. 7 odst. 1, 2 nařízení Dublin III *kritéria pro určení příslušného členského státu se uplatňují v pořadí, v jakém jsou uvedena v této kapitole. Členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v této kapitole, se určuje na základě stavu v době, kdy žadatel podal první žádost o mezinárodní ochranu v některém členském státě.*
20. Podle čl. 12 odst. 2 nařízení Dublin III *pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech(14). V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát.*
21. Podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III *odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.*
22. V projednávané věci nebylo sporu o tom, že podle čl. 12 odst. 2 nařízení Dublin III by mělo být příslušné k projednání žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany Portugalsko, sporné je, zda žalovaný dostatečně odůvodnil neaplikaci diskrečního oprávnění.
23. Žalovaný k této otázce v napadeném rozhodnutí uvedl, že se nedomnívá, že individuální okolnosti jsou natolik hodné zvláštního zřetele, aby přistoupil k aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III. Jmenovaný nemá na území ČR žádné vazby, není zranitelnou osobou ve smyslu čl. 21 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, a § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu a v jeho případě nejsou přítomny ani humanitární důvody dle čl. 17 odst. 2 nařízení Dublin III. Je nezbytné zmínit, že řízení o udělení mezinárodní ochrany, respektive řízení o určení odpovědného členského státu podle nařízení Dublin III, a řízení o vydání k trestnímu stíhání podle mezinárodních právních předpisů, jsou dvě zcela odlišná, na sobě nezávislá řízení, sledující různé cíle a směřující k vydání různých rozhodnutí. Proto správní orgán v době vydání tohoto rozhodnutí, zejména z důvodu dodržení stanovených lhůt, nemůže vyčkávat na výsledek řízení o vydání jmenovaného k trestnímu stíhání podle mezinárodních právních předpisů, výsledek nemůže ani předjímat. V žádném právním předpise, národním, evropském nebo mezinárodním, stejně tak v judikatuře národních či evropských soudů, není stanoveno, že ve věci mezinárodní ochrany musí rozhodnout pouze členský stát, ve kterém je aktuálně podána žádost o mezinárodní ochranu.
24. Soud konstatuje, že užitím čl. 17 nařízení Dublin III, se Nejvyšší správní soud zabýval již mnohokrát (srov. např. rozsudky ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24, či ze dne 18. 5. 2016, č. j. 6 Azs 67/2016-34, č. 3447/2016 Sb. NSS, nebo usnesení ze dne 28. 7. 2016,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

- č. j. 9 Azs 118/2016-36, či nověji ze dne 31. 5. 2023, č. j. 2 Azs 26/2023-51, ze dne 19. 7. 2023, č. j. 9 Azs 141/2023-24). V rozsudku č. j. 2 Azs 222/2016-24 Nejvyšší správní soud uvedl, že „užití diskrečního oprávnění podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III má být vyhrazeno jen vskutku výjimečným případům, kterých bude v porovnání s celkovým obvyklým počtem řešených žádostí o azyl výrazná menšina“. Za takový případ lze považovat situaci, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu k ČR zvláštní vztah anebo pokud by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledek jiné než takové, s nimiž nařízení Dublin III typově počítá.
25. V rozsudku ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44, pak vyslovil, že pokud „v řízení vyvstanou takové okolnosti, které by mohly mít určitou relevanci z hlediska uvážení žalovaného o případném použití diskrečního ustanovení čl. 17 nařízení Dublin III, má správní orgán povinnost nepoužít uvedeného ustanovení alespoň stručně odůvodnit tak, aby měly správní soudy možnost v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. a s výše citovanou judikaturou přezkoumat, zda žalovaný v tomto případě nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo je nezneužil.“
26. Nejvyšší správní soud pak vymezil i rozsah soudního přezkumu správního uvážení dle čl. 17 nařízení Dublin III v bodě 19 rozsudku ze dne 28. 4. 2023, č. j. 4 Azs 107/2023-38: „Správní soudy mohou využití správního uvážení obsaženého v čl. 17 odst. 1 Dublinského nařízení přezkoumávat pouze omezeně, tedy posoudit, zda správní rozhodnutí nebylo zatíženo svévolí rozhodujícího orgánu, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem; nemůže však posuzovat, zda mělo být diskreční oprávnění využito, či nikoliv.“ Kdyby správní soud hodnotil správnost úvahy žalovaného, jednal by nezákonně (rozsudek ze dne 28. 11. 2023, č. j. 4 Azs 178/2023-30, bod 34).
27. V případě relativně obecných tvrzení žadatelů o mezinárodní ochranu vztahujících se k možnosti užití diskrečního oprávnění Nejvyšší správní soud akceptuje jako přezkoumatelné i relativně stručné odůvodnění ze strany žalovaného správního orgánu (již citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 229/2016-44, z poslední doby pak např. rozsudky ze dne 17. 5. 2023, č. j. 10 Azs 92/2023-34, bod 18, ze dne 5. 9. 2023, č. j. 1 Azs 107/2023-20, bod 24, nebo usnesení ze dne 23. 5. 2024, č. j. 10 Azs 90/2024-54, bod 15, či rozsudek ze dne 24. 5. 2017, č. j. 2 Azs 127/2017-25, bod 27).
28. V tomto případě jde však o případ odlišný. Žalobce velmi konkrétně tvrdil důvody pro užití diskrečního oprávnění, podrobně popsal své obavy. Žalovaný však neužití čl. 17 nařízení odůvodnil zcela obecně, bez vazby na situaci žalobce, žádný rozumný postup, jak by specifická situace žalobce mohla být prakticky vyřešena, pokud jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany bude muset projednat Portugalsko, neuvedl. Lze přitom souhlasit s východiskem popsáním žalobcem, že dokud nebude ukončeno řízení o udělení mezinárodní ochrany, nelze žalobce vydat do jeho vlasti. Dle názoru soudu neochota ČR posoudit žádost o udělení mezinárodní ochrany meritorně by neměla mít za následek průtahy v samotném řízení o udělení mezinárodní ochrany (kdy by se jen pasivně čekalo, až vyprší doba dle čl. 29 odst. 2 nařízení Dublin III), ani neodůvodněné prodloužení omezení osobní svobody žalobce. Soud neshledal správným závěr žalovaného, že žalobce nemá žádné vazby na ČR, když vazba na ČR je v projednávaném případě velmi silná, žalobce se nachází v extradiční vazbě a jeho přemístění do státu příslušného k projednání jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany je velmi problematické. Žalovaný ve svých úvahách nenastínil, jak si představuje efektivní řešení

situace žalobce, neuvádí, zda se domnívá, že bude možné přemístění žalobce do Portugalska (a co tomu případně nasvědčuje), či zda řešení spatřuje v možnosti Portugalska projednat žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany „na dálku“ (což soud považuje také minimálně za nestandardní a velmi problematické řešení).

29. V této souvislosti lze poukázat na případ, který projednával Ústavní soud pod sp. zn. II.ÚS 3505/18, kdy šlo o případ žadatele o mezinárodní ochranu z Ruské federace, který byl v ČR v předběžné vazbě, požádal o udělení mezinárodní ochrany, k jejímuž projednání bylo podle nařízení Dublin III příslušné Chorvatsko. Ústavní soud nálezem ze dne 3. 6. 2019 ústavní stížnost zamítl, v bodě 57 však k této situaci konstatoval, že možnost pro efektivní postup nabízí čl. 17 nařízení Dublin III, jež členskými státy umožňuje meritorně posoudit žádost o mezinárodní ochranu i tehdy, pokud k jejímu posouzení nejsou dle nařízení Dublin III příslušné (jde o tzv. diskreční ustanovení, které je reflexí suverenity členských států, a má tedy zcela fakultativní charakter; srov. např. rozsudek Soudního dvora ze dne 4. 10. 2018 ve věci C-56/17 Fathi, bod 53). Každý členský stát se dle judikatury Soudního dvora tudíž může svrchovaně rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu k posouzení, třebaže není příslušný na základě kritérií stanovených tímto nařízením (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 23. 1. 2019 ve věci C-661/17 M. A. a další, , bod 58). Ministerstvo vnitra tedy vůbec nemuselo o posouzení žádat Chorvatskou republiku, zejména pokud bylo z okolností případu zřejmé, že vzhledem k uvěznění stěžovatele nebude předání stěžovatele do jiného členského státu možné. Ústavní soud konstatoval, že žádnou z uvedených možností však Ministerstvo vnitra nevyužilo, přičemž v souvislosti s posuzovaným případem je třeba poznamenat, že takovýto postup by byl jistě vhodnější a celý případ by pak nepůsobil soudům a ministerstvu spravedlnosti zbytečně vzniklé komplikace.
30. Žalovaný tedy ve vztahu k tvrzením žalobce v podání ze dne 10. 2. 2025 žádnou přezkoumatelnou úvahu neprovedl, soud proto shledal, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, a zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V dalším řízení žalovaný vypořádá argumentaci žalobce a zváží, jaké důsledky bude mít situace, kdy nebude aplikováno diskreční ustanovení. Za stávající situace shledal soud nadbytečným doplňovat dokazování o vyžádané stanovisko Městského státního zastupitelství v Praze, toto stanovisko zaslal žalovanému na vědomí, nemůže tedy jít o překvapivou skutečnost, žalovaný ve svém dalším postupu tuto informaci zohlední. Žalovaný je právním názorem zdejšího soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
31. Lze dodat, že soud neshledal podmínky, aby nyní sám rozhodl o udělení mezinárodní ochrany žalobci. Podle rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 29. 7. 2019, Torubarov, C-556/17, článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie, musí být vykládán v tom smyslu, že za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené ve věci v původním řízení, kdy soud prvního stupně po provedení úplného a ex nunc posouzení všech relevantních skutkových a právních okolností předložených žadatelem o mezinárodní ochranu konstatoval, že na základě kritérií stanovených ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby

bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany musí být tomuto žadateli taková ochrana přiznána z důvodu, kterého se dovolává na podporu své žádosti, ale kdy správní nebo kvazisoudní orgán následně přijme protichůdné rozhodnutí, aniž za tímto účelem prokáže, že nastaly nové okolnosti odůvodňující nové posouzení potřeby mezinárodní ochrany uvedeného žadatele, musí uvedený soud změnit toto rozhodnutí, které není v souladu s jeho předchozím rozsudkem, a nahradit jej svým vlastním rozhodnutím o žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž podle potřeby nepoužije vnitrostátní právní úpravu, která by mu takový postup zakazovala.

32. V projednávaném případě situace popisovaná v případě Torubarov nenastala, žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany nebyla dosud vůbec po věcné stránce hodnocena, řízení je stále na samém počátku, kdy se teprve rozhoduje o státu, který žádost projedná meritorně.
33. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalobci soud přiznal náhradu nákladů řízení v celkové výši 10 140 Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta za dva úkony právní služby po 4 260 Kč [převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby podle § 7, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], dále ze dvou paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 450 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, tedy celkem 10 140 Kč. Soud nepřiznal odměnu za stručné vyjádření nesouhlasu s vyřízením věci bez jednání s návrhem na doplnění dokazování ze dne 16. 4. 2025. Zástupce žalobce není plátcem DPH. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, na účet právního zástupce žalobce.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 14. května 2025

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně